

GÈNERE NEGRE.NET

Biblioteca la Bòbila
fons especial de gènere negre i policíac

EL GÈNERE NEGRE I POLICÍAC I L'HUMOR

HA, HA

Tot el mes de febrer al
vestíbul del C.Cultural

gènerenegre, #53
L'Hospitalet, febrer de 2023

BIBLIOTECA LA BÒBILA
Pl. de la Bòbila, 1
08906 L'Hospitalet
Tel. 934 032 655
bobila.blogspot.com
biblabobila@l-h.cat

Amb motiu de la Trobada de Novel·la Negra de Barcelona, BCNegra 2023 us presentem aquesta exposició. Analitzem els diferents tipus d'humor que podem trobar tant en les novel·les policiaques com en les més negres, on s'examina els elements que li donen forma. Ampliem, per últim, la mirada cap al que es publica actualment a la resta del món i l'apropem per veure quina incidència té en el que s'edita a l'Estat Espanyol i a Catalunya.

Ajuntament de L'Hospitalet

Diputació
Barcelona | Xarxa de Biblioteques
Municipals

Crim i humor... en un principi pot semblar que aquests dos conceptes estan totalment allunyats. Però és difícil entendre la novel·la d'aquest gènere, especialment la policíaca anglesa sense cap dosi d'humor. Encara que es va donar en altres llocs —als EUA amb Phoebe Atwood Taylor o Donald E. Westlake, a França amb Jypé Carraud i a Alemanya amb H.H. Kirst—és probablement una particular característica britànica.

HAHA

BANG

Es podrien establir diferents categories:

Humor tradicional

És blanc, sense grolleries, d'una innocent simplicitat.

En moltes ocasions apareix en els llibres d'Agatha Christie i de manera

Edward Crispin, on

es posen vermells

ció". Per il·lustrar

hi ha l'obsessió

escriptors de l'Edat

naturals del cos:

seves gibrelletes

caixes musicals que entren en funcionament quan

s'aixequen del terra. Imagina la vergonya si ets el seu

convidat!" (*El canto del cisne*, d'Edward Crispin).

més refinada en

els personatges

“fins al punt d'ebulli-

aquesta simplicitat

dels anomenats

d'Or per les funcions

“Un amic té les

equipades amb

Crim i humor... en un principi pot semblar que aquests dos conceptes estan totalment allunyats. Però és difícil entendre la novel·la d'aquest gènere, especialment la policíaca anglesa sense cap dosi d'humor. Encara que es va donar en altres llocs —als

HAHA EUA amb Phoebe Atwood Taylor o Donald E. Westlake, a França amb Jypé Carraud i a Alemanya amb H.H. Kirst—és probablement una particular característica britànica.

Es podrien establir diferents **BANG** categories:

Humor tradicional

És blanc, sense grolleries, d'una innocent simplicitat. En moltes ocasions apareix en els llibres d'Agatha Christie i de manera més refinada en els personatges Edward Crispin, on "fins al punt d'ebullició". Per il·lustrar aquesta simplicitat hi ha l'obsessió dels anomenats d'Or per les funcions d'Or per les funcions "Un amic té les seves gibrelletes equipades amb caixes musicals que entren en funcionament quan s'aixequen del terra. Imagina la vergonya si ets el seu convidat!" (*El canto del cisne*, d'Edward Crispin).

Humor enginyós

Si es fes un rànquing, el primer lloc l'ocuparia Arthur Conan Doyle amb *Històries de Sherlock Holmes*. Per a ell, el concepte d'un assassinat trencaclosques es converteix de fet, en un ardit enginyós. El detectiu fa servir un humor afilat, on els jocs de paraules són habituals.

Uns exemples més recents els podem trobar en les novel·les d'espionatge de Charles McCarry, on l'enginy és particularment agut o en *El juego de Berlín* de Len Deighton.

Humor intel·ligent

MICHAEL INNES

¡PAREN LAS MÁQUINAS!

La qualitat que, per l'estudiós del gènere H.R.F. Keating, diferencia aquest tipus d'humor és la subtileza. Detalls humorístics que ben bé el lector ni detecta, però que l'obliguen a un somriure. Edward Crispin també podria estar inclòs en aquest apartat, però no cal dir-ho, el mestre absolut és Michael Innes. Amb un notable contrast també el fa servir Harry Stark, protagonista de la famosa trilogia de Jake Arnott.

Humor enginyós

Si es fes un rànquing, el primer lloc l'ocuparia Arthur Conan Doyle amb *Històries de Sherlock Holmes*. Per a ell, el concepte d'un assassinat trencaclosques es converteix de fet, en un ardit enginyós. El detectiu fa servir un humor afilat, on els jocs de paraules són habituals.

Uns exemples més recents els podem trobar en les novel·les d'espionatge de Charles McCarry, on l'enginy és particularment agut o en *El juego de Berlín* de Len Deighton.

Humor intel·ligent

MICHAEL INNES

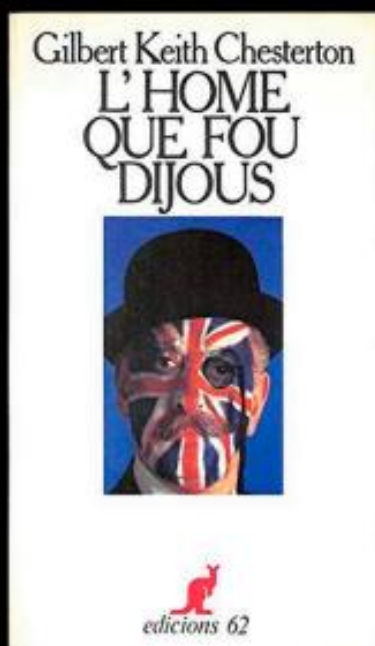
¡PAREN LAS MÁQUINAS!

La qualitat que, per l'estudiós del gènere H.R.F. Keating, diferencia aquest tipus d'humor és la subtilesa. Detalls humorístics que ben bé el lector ni detecta, però que l'obliguen a un somriure. Edward Crispin també podria estar inclòs en aquest apartat, però no cal dir-ho, el mestre absolut és Michael Innes. Amb un notable contrast també el fa servir Harry Stark, protagonista de la famosa trilogia de Jake Arnott.

La farsa

Una de les més complicades combinacions literàries és la barreja d'assassinat i farsa. Si algú pot dir que ho va fer amb certa facilitat va ser G. K. Chesterton, com es pot comprovar a *L'Home que fou dijous*. Es troba còmode amb la farsa, tant com per escriure un tractat en defensa d'aquest estil.

Joyce Porter i les seves novel·les amb l'inspector Dover com a protagonista també se'n surt. Com Carl Hiassen; Jasper Fjorde que fa una combinació

amb elements de ciència-ficció; Christopher Moore, Ben Elton i Leonie Swann amb la divertida novel·la *Las ovejas de Glennkill*.

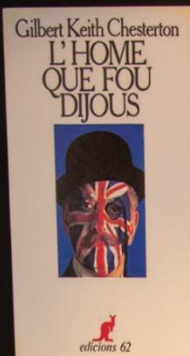
Paròdia i crítica social

La paròdia intenta desdibuixar els límits dels gèneres literaris. I en moltes ocasions també serveix per fer una crítica de la societat de l'època. Com la que fa K.J. Parker amb *The Folding Knife*; o Andrezej Sapkowski amb les aventures de Sherlock Holmes on aprofita per fer una crítica de l'època victoriana o el Gay

Flower de PGarcía, que fuig dels estereotips de gènere.

La farsa

Una de les més complicades combinacions literàries és la barreja d'assassinat i farsa. Si algú pot dir que ho va fer amb certa facilitat va ser G. K. Chesterton, com es pot comprovar a *L'Home que fou dijous*. Es troba còmode amb la farsa, tant com per escriure un tractat en defensa d'aquest estil.

Joyce Porter i les seves novel·les amb l'inspector Dover com a protagonista també se'n surt. Com Carl Hiassen; Jasper Fjorde que fa una combinació amb elements de ciència-ficció; Christopher Moore, Ben Etton i Leonie Swann amb la divertida novel·la *Las ovejas de Glennkill*.

Paròdia i crítica social

La paròdia intenta desdibuixar els límits dels gèneres literaris. I en moltes ocasions també serveix per fer una crítica de la societat de l'època. Com la que fa K.J. Parker amb *The Folding Knife*; o Andrej Sapkowski amb les aventures de Sherlock Holmes on aprofita per fer una crítica de l'època victoriana o el Gay

Flower de PGarcía, que fuig dels estereotips de gènere.

Humor hard-boiled

Des dels seus inicis als anys vint, les històries de detectius privats han tingut sentit de l'humor. Encara que els seus detractors consideren que són singularment poc divertides i que són poc més que un assassinat seguit de caos, sang, trets i baralles, el cert és que inverteixen la lògica i fan que coses que no haurien de funcionar juntes, semblin plausibles.

Humor en les descripcions

Molt de l'humor de la novel·la negra té a veure amb les descripcions. Un dels millors exemples és l'inici de *Collita Roja* de Dashiell Hammett quan descriu la ciutat de Personville. Sovint es fan servir comentaris burlescs del que veu el detectiu, seguit del despreci propi que inclou un segon comentari més mordaç sobre la humanitat i la riquesa en general. La descripció exagerada d'una situació s'ha convertit en marca de la casa. Podem trobar més exemples en *La gran dormida* de Chandler i d'altres seus o en molts dels llibres de Mickey Spillane i Ross MacDonal.

Humor hard-boiled

Des dels seus inicis als anys vint, les històries de detectius privats han tingut sentit de l'humor. Encara que els seus detractors consideren que són singularment poc divertides i que són poc més que un assassinat seguit de caos, sang, trets i baralles, el cert és que inverteixen la lògica i fan que coses que no haurien de funcionar juntes, semblin plausibles.

Humor en les descripcions

Molt de l'humor de la novel·la negra té a veure amb les descripcions. Un dels millors exemples és l'inici de *Collita Roja* de Dashiell Hammett quan descriu la ciutat de Personville. Sovint es fan servir comentaris burlescs del que veu el detectiu, seguit del despreu propi que inclou un segon comentari més mordaç sobre la humanitat i la riquesa en general. La descripció exagerada d'una situació s'ha convertit en marca de la casa. Podem trobar més exemples en *La gran dormida* de Chandler i d'altres seus o en molts dels llibres de Mickey Spillane i Ross MacDonalld.

En els personatges

Si les descripcions són importants, per al desenvolupament de la història els personatges i els seus diàlegs són imprescindibles.

Wilmer Cook el jove pistoler d'*El falcó maltès* compleix aquesta condició, tant com Moose Molloy a l'inici d'*Adéu, nena*, o Travis McGee el detectiu jubilat de John D. MacDonald o la fantàstica parella de "Taüt" Ed Johnson i "l'Enterramorts" Digger Jones de Chester Himes, o el detectiu sense nom de Bill Pronzini o Doc Sportello de Thomas Pynchon o el periodista Fletch de Gregory McDonald o el lladre Bernie Rhoderbarr de Lawrence Block.

En les accions

Moltes vegades, s'inclouen elements còmics per contrastar amb la tensió i la intriga dels elements criminals. Hi ha multitud d'exemples: l'inici de *L'últim petó autèntic* de James Crumley; les bromes al policia que li feien els dos germans d'*El biquini de diamants* de Charles Williams; o tots els lladres maldestres de Donald E. Westlake.

En els personatges

Si les descripcions són importants, per al desenvolupament de la història els personatges i els seus diàlegs són imprescindibles. Wilmer Cook el jove pistolero d'*El falcó maltès* compleix aquesta condició, tant com Moose Molloy a l'inici d'*Adéu, nena*, o Travis McGee el detectiu jubilat de John D. MacDonald o la fantàstica parella de "Taüt" Ed Johnson i "l'Enterramorts" Digger Jones de Chester Himes, o el detectiu sense nom de Bill Pronzini o Doc Sportello de Thomas Pynchon o el periodista Fletch de Gregory McDonald o el lladre Bernie Rhoderbarr de Lawrence Block.

En les accions

Moltes vegades, s'inclouen elements còmics per contrastar amb la tensió i la intriga dels elements criminals. Hi ha multitud d'exemples: l'inici de *L'últim petó autèntic* de James Crumley; les bromes al policia que li feien els dos germans d'*El bikini de diamants* de Charles Williams; o tots els lladres maldestres de Donald E. Westlake.

LOL, AhAh, MDL...Bang!

Actualment, hi ha molts autors de gènere negre i policíac que utilitzen l'humor com a un element més de les seves novel·les. Als EUA destaca Josh Bazell amb *Burlando la parca* i l'humor corrossiu de Harry Crews i Larry Brown. A Argentina ens trobem amb el detectiu Etchenike de Juan Sasturain i a Osvaldo Soriano; o a Austràlia l'esperpèntic Kenneth Cook. Més a prop, tenim a Michal Witkowski i l'alemany David Safier amb la sèrie de Miss Merkel; l'anglès Richard Osman; de França ens arriba Sophie Hénaff, l'adorable família Malaussène de Daniel Pennac, Dominique Sylvain o l'humor negre de Fred Vargas. D'Itàlia no es pot oblidar al Catarella d'Andrea Camilleri o al descol·locat Rocco Schiavone d'Antonio Manzini o els jubilats de Marco Malvaldi.

LOL, AhAh, MDL...Bang!

Actualment, hi ha molts autors de gènere negre i policíac que utilitzen l'humor com a un element més de les seves novel·les. Als EUA destaca Josh Bazell amb *Burlando la parca* i l'humor corrossiu de Harry Crews i Larry Brown. A Argentina ens trobem amb el detectiu Etchenike de Juan Sasturain i a Osvaldo Soriano; o a Austràlia l'esperpèntic Kenneth Cook. Més a prop, tenim a Michal Witkowski i l'alemany David Safier amb la sèrie de Miss Merkel; l'anglès Richard Osman; de França ens arriba Sophie Hénaff, l'adorable família Malaussène de Daniel Pennac, Dominique Sylvain o l'humor negre de Fred Vargas. D'Itàlia no es pot oblidar al Catarella d'Andrea Camilleri o al descol·locat Rocco Schiavone d'Antonio Manzini o els jubilats de Marco Malvaldi.

El gènere negre en català s'inicia amb Rafael Tasis i a la seva *Bíblia valenciana* ja podem trobar una bona dosi d'humor. I serà un element comú.

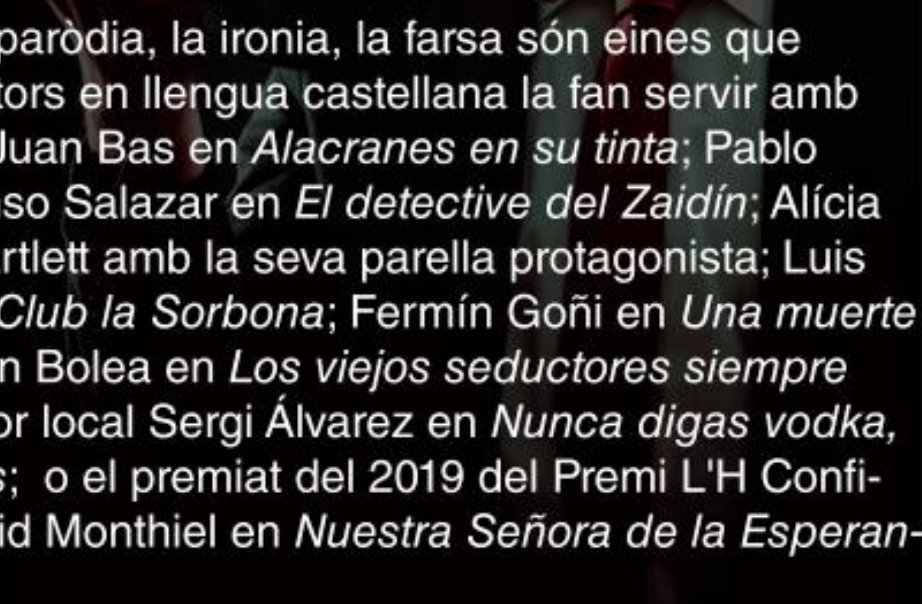
El podem trobar a *Estudi en lila* de Maria Antònia Oliver; en l'ús de la ironia de Celso Mosqueiro d'Antoni Serra; en el detectiu Esquius d'Andreu Martín i Jaume Ribera; en *Herències col·laterals* de Lloret; en la delirant *Torn de nit* d'Agustí Vehí; en les situacions i els personatges de Ferran Torrent; en les aventures del Fletxa de Joan Carles Ventura; en els relats d'Òscar Andreu de *17 maneres de matar un home amb un tovalló* i més recentment en els jocs de paraules i situacions de *Jugar-s'hi la vida* de Màrius Serra; en *Fets caldo* de Pere Figueras; en l'obra de Miquel Aguirre; de Xavier Aliaga...i tants altres.

JA JA ...BANG!

A Espanya hi ha tres autors clàssics d'humor que van atrevir-se amb el gènere negre i policíac: Joaquín Bleda amb *Una mancha de sangre*; Wenceslao Fernández Flores amb *El ladrón de glándulas* i Enrique Jardiel Poncela amb *El cadáver del señor García*. Però el mestre indiscutible en castellà, que barreja tots dos gèneres és Eduardo Mendoza. Parodies, situacions grotesques, personatges extravagants, tot li serveix per crear un mecanisme perfecte.

L'enginy, la paròdia, la ironia, la farsa són eines que molts escriptors en llengua castellana la fan servir amb bona traça: Juan Bas en *Alacranes en su tinta*; Pablo Tusset; Alfonso Salazar en *El detective del Zaidín*; Alícia Giménez-Bartlett amb la seva parella protagonista; Luis Artigues en *Club la Sorbona*; Fermín Goñi en *Una muerte de libro*; Juan Bolea en *Los viejos seductores siempre miente*; l'autor local Sergi Álvarez en *Nunca digas vodka, nunca jamás*; o el premiat del 2019 del Premi L'H Confidencial, David Monthiel en *Nuestra Señora de la Esperanza*.

JA JA ...BANG!

A Espanya hi ha tres autors clàssics d'humor que van atrevir-se amb el gènere negre i policíac: Joaquín Bleda amb *Una mancha de sangre*; Wenceslao Fernández Flores amb *El ladrón de glándulas* i Enrique Jardiel Poncela amb *El cadáver del señor García*. Però el mestre indiscutible en castellà, que barreja tots dos gèneres és Eduardo Mendoza. Parodies, situacions grotques, personatges extravagants, tot li serveix per crear un mecanisme perfecte.

L'enginy, la paròdia, la ironia, la farsa són eines que molts escriptors en llengua castellana la fan servir amb bona traça: Juan Bas en *Alacranes en su tinta*; Pablo Tusset; Alfonso Salazar en *El detective del Zaidín*; Alicia Giménez-Bartlett amb la seva parella protagonista; Luis Artigues en *Club la Sorbona*; Fermín Goñi en *Una muerte de libro*; Juan Bolea en *Los viejos seductores siempre mienten*; o el premiat del 2019 del Premi L'H Confidencial, David Monthiel en *Nuestra Señora de la Esperanza*.

La recerca de la novel·la criminal més divertida mai escrita

Dwyer Murphy sobre Elmore Leonard, Donald E. Westlake i Patricia Highsmith (espera, Highsmith...?)

Per [Dwyer Murphy](#)

25 de juliol de 2022

Tinc una biblioteca de ficció policial bastant gran a casa i vaig tenir accés a una de molt més gran encara durant uns quants anys mentre treballava alguns dies a l'antic edifici del carrer Quaranta-Setè, a poca distància del barri del diamant, que creuaves en el teu camí d'anada i tornada del metro i on, a les tardes, quan els venedors de diamants estaven instal·lats i se sentien bé, et donaven una ullada amunt i avall i decidien si eres millor per comprar o vendre. Va ser una col·lecció realment impressionant, Center for Fiction. Encara hi és, només que ara és a Brooklyn, mogut per les forces més grans de la propietat immobiliària de la ciutat de Nova York, el mateix catalitzador irrefrenable de moltes bones i memorables ficcions policials.

Tot això només vol dir que he tingut accés a milers de novel·les policials i de misteris al llarg dels anys i he estat ocasionalment lliure per passejar per les piles recollint allò que em cridava l'atenció, llegint durant uns minuts o hores i després posant llibres, basant-me en algun conjunt arbitrari de criteris que m'havia format o mig format a la meva ment. El criteri que vaig triar amb més freqüència, normalment però no sempre amb un sentiment de transgressió irònica, va ser si aquella novel·la en concret —novel·les de foscor, desesperació i sofriment— em feia riure. És una debilitat. M'encanten les novel·les criminals divertides. Podria ser just dir que estic obsessionat amb elles i que

sempre estic a la recerca de coses noves, com els venedors de diamants del carrer Quaranta-Setè.

Però potser primer hauríem de fer un pas enrere i definir què s'entén per aquests termes, ja que pretenc fer el que suggereix el titular d'aquest article, trobar la novel·la policial més divertida mai escrita. Aleshores, de nou, com es pot definir divertit? El mateix acte —descompondre els conceptes inherents, treure els gags del seu context, la seva recepció subjectiva— és profundament, inevitablement, poc divertit. Millor, potser, simplement fer una ullada als contendents i xocar-los.

Sempre començo per **Patricia Highsmith**, que m'assegura que per lectors ben informats és una opció ridícula, una lectura errònia total de l'obra de l'autora, que acceptaré, però per a mi encara és divertida, mordant. Trobeu-vos a la ment de l'assassí crònic Tom Ripley, analitzant totes les raons per les quals el seu proper assassinat és tan inevitable, la culminació d'una sèrie de decisions i petites mesures prudents, almenys parcialment fora del seu control, i us atreviu a no tenir-lo en compte? Però, a efectes d'argument, admetré que Highsmith no pot ser la resposta a la pregunta que es planteja a la part superior, així que què passa amb algú que realment pretenia escriure una comèdia almenys parcialment?

Donald E. Westlake i **Lawrence Block**, amics des de llarg temps i autors increïblement prolífics, eren tots dos, per a mi, els més divertits quan escrivien sobre lladres. Diguem que per a Westlake, *The Hot Rock* pot ser el seu més divertit i per a Block, tenim una àmplia selecció de diferents sèries i èpoques, que continuen avui, però estic a favor dels llibres de Bernie Rhodenbarr i d'aquell en què Bernie adquireix una llibreria amb el seu botí d'un robatori i sempre penso especialment en, *The Burglar Who Liked to Quote Kipling*, sobretot per la seva anàlisi contundent de Kipling i els seus adoradors.

Però ara noto alguna cosa: que totes dues són novel·les de la ciutat de Nova York. Així que potser l'humor té alguna cosa a veure amb la geografia, en aquests exemples els terrenys de trepitjades de lladres més o menys sofisticats al Manhattan dels anys 70 i 80. Potser aquest

és un principi o una rúbrica que hauríem de considerar de manera més àmplia: comèdia embolicada amb geografia. I en aquest cas, realment no es pot negar que la ubicació més divertida per a una novel·la policial és Florida. Idealment al sud de Florida, però podríem anar tan al nord com Port St. Lucie.

Així que tornem a començar amb **Elmore Leonard**, que considero un dels millors escriptors més enginyosos que treballa en qualsevol gènere, en qualsevol època, però l'humor del qual acostumo a pensar que coincideix i en molts casos idèntic a l'enorme dels seus personatges és la vitalitat, que al món de Leonard, es reflecteix principalment en la seva capacitat de parlar. (Aquí hi ha una gravació on en [Leonard descriu una mica d'artesanía](#), és a dir, que quan inventa un personatge, descobreix si poden parlar; si poden, tindran més temps per a la història; si no poden, els mata, sovint sense cerimònia.) El que això significa, en efecte, és que els propis personatges aconseguen totes les millors línies. Això no socava en el cas de Leonard, només és una observació.

Per a una novel·la que inclogui tant un humor basat en personatges, dictat pels personatges, com un humor més autoral, global i incessantment salvatge, recomanaria *Maximum Bob*, sobre un jutge tort de West Palm Beach que li agrada imposar les sentències més dures. Però que també té alguns moments increïblement tendres i estranys contemplant espectacles de sirenes i caimans al seu pati. O realment, a qualsevol de les novel·les de Florida, Leonard us farà riure de manera constant, de vegades només per l'audàcia de la narració: *La Brava*, *Gold Coast*, *Cat Chaser* i unes quantes més, podeu triar la vostra opció.

Però a Florida hi ha més que Leonard, és clar, la qual cosa ens porta a l'autor que probablement ve primer a la ment quan es pensa en l'humor del crim de Florida, **Carl Hiaasen**, i és cert, gairebé sense excepció, totes les novel·les de Hiaasen són intel·ligents i robustes. Novel·les divertides, sobretot, diria, *Bad Monkey* i *Tourist Season*. Ningú ha acceptat mai més plenament el valuós projecte literari de capturar l'essència estranya i irrefrenable de Florida com ho ha fet Hiaasen.

Excepte que, mentre estem sobre el tema, també m'agradaria fer una breu menció a **Charles Willeford** com l'escriptor final de la estranya marca negra de Florida, un autor, l'obra del qual està lligada amb un dels mistèri d'enginy més aguts que s'hagi vist mai. I qui en va fer un ús tan inoblidable, entre d'altres, *The Burnt Orange Heresy*, l'última de les quals toca algunes dels mateixos temes que ho va fer Patricia Highsmith a la sèrie de Tom Ripley, però m'han prohibit gairebé parlar d'aquest fil de ficció criminal, així que continuem. Mentre estem als voltants de Miami, també cal detenir-se en *Miami Purity* de **Vicki Hendricks** que podria ser una de les novel·les policíiques més sòrdides, boges i totalment imaginades de tots els temps.

I això sense ni tan sols entrar en cap de les novel·les de **John D. MacDonald**, tant les històries autònomes com les de Travis McGee, que tenen tants moments de poesia sublim entre la intriga, els enrenous i les estafes, moments que et tallen l'alè i et fan moure el cap amb admiració i meravella. Així que potser només donem el títol als molts autors del sud de la Florida, en massa?

Però espera, ara la meva memòria em torna a recordar aquell primer viatge que vaig fer per les piles de l'antiga biblioteca del Center for Fiction del carrer Quaranta-Setè, després d'haver-ho fet, els venedors de diamants i deixar la meva feina de banda per al dia i deixar que els meus capritxos s'apoderessin de mi. El *diable amb un vestit blau* de **Walter Mosley** va ser la primera novel·la policíica que vaig treure, gairebé per casualitat, i va ser, com era d'estranyar, el llibre que em va mostrar tot el que la ficció policial podia fer. No em quedaré aquí a dir-vos que Easy Rawlins i les seves desventures intentant perseguir Daphne Monet és, en el sentit tradicional, divertit, però diré que representa un teixit connectiu amb els clàssics noirs, penso en Chandler i Macdonald en particular, on un detectiu s'enfronta a les injustícies del món i als pecats de totes les famílies amb un sospir romàntic cansat del món que de tant en tant es tradueix en una rialla, o una agudesia. Estàs sorprès, oi, perquè això també és humor, no?

Vaig a posar en aquesta categoria de novel·la policial uns quants altres autors que no encaixen perfectament en la conversa, i els pensaré tots com els hereus de **Roberto Bolaño**, que ell mateix admirava tant l'obra de Mosley. Aquests autors són **Santiago Gamboa**, l'autor colombià, i **Horacio Castellanos Moya**, el novel·lista salvadoreño nascut a Hondures, i en particular a la seva breu obra mestra, *El somni del meu retorn*. Cap dels dos és veritablement un novel·lista de crims, però tots dos tenen una gràcia perversa i tràgica sobre el destí dels exiliats que passegen pels carrers dolents de la diàspora llatina.

Espera, unes quantes més. Què passa amb *The Spellman Files* de **Lisa Lutz**, o qualsevol de les altres cinc novel·les que van seguir a la sèrie, que ofereixen una perspectiva de Tennenbaum i molt inclinada sobre la tradicional novel·la de **Jonathan Lethem**, mentre gaudim de detectius bojós contemporanis. O d'altres, el treball dels quals no he trobat cap manera particular d'incorporar-me a la discussió, però no em puc deixar de banda: **Janet Evanovich** (la pròpia Stephanie Plum de Nova Jersey, compradora de llenceria convertida en caçadora de recompenses), **Ross Thomas** (política de DC com de Florida), **Sue Grafton** (que converteix la Santa Teresa de Macdonald al capdavant), **Rubem Fonseca** (un autor l'obra del qual és tan difícil de trobar als Estats Units en aquests dies, però les històries i novel·les del qual sempre impliquen una abraçada frenètica i boja de la vida al Brasil modern).

M'hauria d'aturar allà, o en algun lloc. Tinc la meua pròpia novel·la, *An Honest Living*, que comença, invariablement suposo, a les piles d'una biblioteca privada del carrer Quaranta-Setè i segueix un detectiu accidental a través d'una odissea dels falcons nocturns de Nova York i un misteri que implica un munt de llibres rars, obsessius, artistes, planificadors immobiliaris i cors solitaris que només volen ballar.

No és la novel·la policial més divertida de la història (sosclararé tota aquesta operació i diré que el títol pertany a la segona novel·la de Ripley d'Highsmith, *Ripley Underground*), però espero que una mica de la meua apreciació per la tradició es demostrï. Què podria ser més divertit que un intent seriós seguit d'un fracàs espectacular?

(text traduït de Literaty Hub, 25 de juliol de 2022: <https://lithub.com/the-search-for-the-funniest-crime-novel-ever-written/>)

Bibliografia

1. **Bargainnier, Earl F. (editor)**. Comic crime. Bowling Green, Ohio : Bowling Green State University Popular Press, [1987].
2. **López, R. R.** Libros de humor y novela negra: 31 novelas noir humorísticas. Historias que no contaría a mi madre. [En línia] 10 / 09 / 2018. [Data: 5 / 10 / 2022.] <https://historiasquenocontariaamimadre.com/novela-policiaca-humor/>.
3. **Martín Escribà, Àlex i Canal i Artigas, Jordi**. Trets per totes bandes 1 i 2. Barcelona : Alrevés, 2019, 2021.